

Uniwersytet Marii Curie Skłodowskiej
w Lublinie

Recenzja

osiągnięć naukowych dr Joanny KOZIELSKIEJ w postępowaniu o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika. Tytuł osiągnięcia naukowego:

Uczniowie szkół podstawowych i kształcących w zawodzie wobec swojej przyszłości edukacyjno-zawodowej, 2021, Wyd. UAM, ss. 394.

1. Charakterystyka Habilitantki

Pani **dr Joanna Kozielska** związana jest swoją biografią głównie z Uniwersytetem im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, gdzie w 2008 roku uzyskała na Wydziale Studiów Edukacyjnych tytuł zawodowy magistra w zakresie pedagogiki. Stopień doktora nauk humanistycznych również nadał Jej Wydział Studiów Edukacyjnych UAM w 2012 roku na podstawie rozprawy pt. *Emigracja zarobkowa i powrót do kraju w doświadczeniach współczesnych Polaków. Studium socjopedagogiczne*. Promotor: prof. dr hab. Magdalena Piorunek, recenzenci: prof. dr hab. Zbyszko Melosik i prof. dr hab. Stefan M. Kwiatkowski.

Pani J. Kozielska systematycznie podnosi swoje kwalifikacje zawodowe. W 2014 roku ukończyła w Wyższej Szkole Bankowej w Poznaniu studia podyplomowe z coachingu. W 2016 roku w dalszym ciągu doskonaliła swoje kompetencje z zakresu doradztwa zawodowego i coachingu na studiach podyplomowych w Gnieźnieńskiej Szkole Wyższej Milenium stając się profesjonalistką w tym zakresie, co potwierdzają także Jej liczne certyfikaty odbytych praktyk coachingowych. Ma za sobą również dziewięć ukończonych różnych szkoleń dotyczących stosowania narzędzi badawczych, pozwalających w sposób kompetentny diagnozować predyspozycje, zainteresowania zawodowe i służyć poradnictwu zawodowego.

Habilitantka przejawia dużą aktywność zawodową. Po ukończeniu studiów, w latach 2008-2012, była pracownikiem dydaktycznym w Wyższej Szkole Pedagogiki i Administracji w Poznaniu i Wyższej Szkole Nauk Humanistycznych i Dziennikarstwa w Poznaniu. Od 2010 roku, w sposób nie przerwany, jest trenerem rad pedagogicznych, wykładowcą w Studium

Doskonalenia Managerów Oświaty w Gnieźnie, a od 2015 roku doradcą zawodowym, nauczycielem mianowanym w Instytucie Doradztwa Zawodowego przy Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Gnieźnie. Od 2012 roku do chwili obecnej Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, stanowi Jej podstawowe miejsce pracy, gdzie jest adiunktem w Zakładzie Poradnictwa Społecznego na Wydziale Studiów Edukacyjnych.

Stałe doskonalenie kwalifikacji z zakresu doradztwa zawodowego oraz pełnione role w różnych podmiotach edukacyjnych, zdobyte umiejętności praktyczne sprawiają, że jest Ona doskonale przygotowanym doradcą zawodowym i coachem. Dysponuje wiedzą i umiejętnościami eksperckimi. Ma tym samym wyraźnie sprofilowane zainteresowania jako badacz i praktyk. Wyróżnia się też niezwykle dynamiczną pracą badawczą, która zaowocowała bogatym i niezwykle wartościowym dorobkiem naukowym, wnosząc istotny wkład w rozwój pedagogiki pracy i pedagogiki społecznej.

Habilitantka jest nauczycielem akademickim niezwykle zaangażowanym w życie swojego Uniwersytetu. Pełni tu liczne funkcje i realizuje ważne zadania dydaktyczne i organizacyjne. Są to między innymi: Koordynator WSE ds. International Coaching Week, członek Rady Wydziału Studiów Edukacyjnych w latach 2016-2019, członek Rady Dyscypliny Naukowej Pedagogika w kadencji 2020-24, od 2016 roku pełnomocnik Dziekana WSE ds. współpracy z gospodarką i pracodawcami, opiekunka nad Studenckim Kołem Naukowym PoMoc. Ponadto wspólnie z młodzieżą akademicką jest organizatorem Festiwalu Kultury Studenckiej, konferencji i warsztatów dotyczących poradnictwa i pomocy psychopedagogicznej oraz doradztwa zawodowego. Była członkiem komitetów wielu konferencji naukowych organizowanych w UAM. Jest też członkiem komisji uznawalności wykształcenia doktorantów UAM, członkiem zespołu ds. interwencji kryzysowej – świadczącego pomoc psychologiczno-pedagogiczną i doradztwo edukacyjno-zawodowe studentom WSE UAM.

Ważnym obszarem Jej aktywności zawodowej jest także popularyzacja nauki i współpraca z otoczeniem społecznym. W ramach popularyzacji nauki poza macierzystą uczelnią prowadziła szereg zajęć i warsztatów dla nauczycieli i młodzieży szkół ponadpodstawowych. Współorganizowała konferencje z PWSZ w Gnieźnie, Urzędem Pracy i Centrum Kształcenia Praktycznego, Starostwem Powiatowym w Gnieźnie, które dotyczyły różnych aspektów rynku pracy, przygotowania młodzieży do tranzycji na rynek pracy oraz aktualnych problemów z zakresu przedsiębiorczości.

Należy podkreślić, iż mimo tak rozległej i dynamicznej działalności organizacyjnej w macierzystym uniwersytecie angażuje się również w pracy ciał kolegialnych o charakterze ogólnokrajowym m.in. jest sekretarzem Sekcji Poradnictwa Pedagogicznego przy KNP PAN, członkiem Zespołu Pedagogiki Młodzieży przy KNP PAN i członkiem Zespołu Pedagogiki Pracy przy KNP PAN. Działa także w Polskim Towarzystwie Pedagogicznym.

Za swoje osiągnięcia naukowe wyróżniona była sześć razy nagrodą Rektora UAM, w tym 3 razy za osiągnięcia naukowe i trzy razy nagrodą organizacyjną. Ponadto uhonorowana została nagrodą Dziekana WSE za wyróżniające się osiągnięcia parametryzacyjne w grupie adiunktów oraz nagrodą za działalność organizacyjną. Jej kompetencje dydaktyczne spotkały się z uznaniem młodzieży akademickiej. Dwukrotnie (w roku 2017 i 2018) Rada Samorządu Studentów WSE przyznała jej Tytuł Najlepszego Dydaktyka Wydziału Studiów Edukacyjnych UAM.

2. Ocena osiągnięcia naukowego wymienionego w obowiązującej ustawie z 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2022 r. poz.574 t. j. ze zm.)

Pani dr Joanna Kozielska jako główne osiągnięcie naukowe w postępowaniu o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dyscyplinie pedagogika wskazała monografię pt. „Uczniowie szkół podstawowych i kształcących w zawodzie wobec swojej przyszłości edukacyjno-zawodowej, 2021, Wydawnictwo Naukowe UAM, ss. 394., recenzentami byli: prof. dr hab. Zdzisław Wołk z Uniwersytetu Zielonogórskiego i dr hab. Michał Kwiatkowski prof. Akademii Pedagogiki Specjalnej w Warszawie.

W mojej ocenie podjęcie tej problematyki jawi się jako odpowiedź na współczesne wyzwania związane z globalizacją, towarzyszącymi jej zjawiskami na rynku pracy, segmentacją tego rynku, postępem technologicznym i intelektualizacją pracy, a także w ramach Unii Europejskiej swobodą przepływu pracowników oraz możliwością kreacji własnej ścieżki rozwoju zawodowego na krajowym i międzynarodowym rynku pracy. W pracy ukazana jest także kwestia przygotowania młodzieży do tranzycji na rynek pracy, plany młodzieży, aspiracje i oczekiwania. Kwestie te wzbogacone zostały o problemy doradztwa zawodowego, stanowiącego podstawę podejmowania optymalnych decyzji życiowych przez młodych dorosłych. Jest to podejście bardzo aktualne i zarazem niezwykle nowatorskie. Oceniane dzieło wpisuje się bowiem w nowe trendy związane z kształceniem zawodowym pod kątem potrzeb

ryнку pracy i zapewnienia warunków rozwoju zawodowego pracownikom w kontekście ich aspiracji i dążeń warunkujących sukces zawodowy. Biorąc pod uwagę: prawidłowo przyjęte założenia metodologiczne, co do celów i rozwiązywanych problemów badawczych, mocne osadzenie w literaturze przedmiotu zrealizowanego projektu badawczego i właściwą operacjonalizację zmiennych, gruntowną analizę zebranego materiału empirycznego i adekwatnie sformułowane wnioski mające nie tylko charakter poznawczy, ale i użyteczny stwierdzam, że oceniane dzieło stanowi znaczący wkład do teorii pedagogiki pracy.

Oceniana monografia składa się ze wstępu, pięciu rozdziałów, podsumowania i zakończenia oraz bibliografii. Całość dzieła liczy 394 stron tekstu. Jest ono prawidłowo ustrukturyzowane, w sposób typowy dla prac empirycznych. Rozdział pierwszy, drugi i trzeci zawiera rozważania teoretyczne, rozdział czwarty i piąty obejmuje metodologiczne założenia badań własnych oraz analizę i interpretację wyników badań. Podsumowanie i zakończenie zawiera konkluzję z badań i rekomendacje. Praca ma charakter diagnostyczny i sytuuje się w paradygmacie badań ilościowych.

Autorka wprowadzając czytelnika w prowadzony dyskurs naukowy wyjaśnia przesłanki jakie legły u podstaw podjętych przez nią badań. W pełni należy podzielić Jej pogląd, że „Planowanie ścieżki kształcenia i dokonywanie edukacyjno-zawodowych wyborów, przed którymi stoi każdy młody człowiek, jest kwestią niezwykle istotną, a przyglądanie się tym działaniom stanowi interesujące poznawczo doświadczenie, zwłaszcza z uwagi na fakt, iż w niedalekiej przyszłości staną się oni aktywnymi uczestnikami i kreatorami sytuacji na rynku pracy, znacząc go swoimi oczekiwaniami” (s.10). Dlatego projektując swoje badania postawiła sobie następujące cele: dokonanie charakterystyki aspiracji i planów oraz wyborów edukacyjno-zawodowych młodzieży, poznanie jej poglądów na temat sukcesu zawodowego oraz deskrypcji i ewaluacji doradztwa zawodowego. To ambitne zadanie Habilitantka zrealizowała z pełnym powodzeniem. Jest to przykład jak powinno się projektować i prowadzić badania w ramach eksploracji obejmującej szerokie spektrum problemów edukacyjno-zawodowych.

W rozdziale pierwszym Habilitantka, w sposób syntetyczny, dokonała charakterystyki rynku pracy i sformułowała na tej podstawie futurystyczne implikacje społeczno-ekonomiczne. Ukazała rolę globalizacji jako przyczynę zmian na rynku pracy oraz skutki społeczne i kulturowe. Przemiany te skutkują nowym paradygmatem kariery zawodowej, podejmowanymi różnymi wyborami młodzieży stojącej u progu tranzykcji z edukacji na rynek pracy, co w konsekwencji decyduje o jej przyszłości, a tym samym może decydować o sukcesie

zawodowym. O możliwościach realizacji własnych aspiracji – jak słusznie odnotowuje - decyduje wiele czynników, w tym aspekty nierówności społecznych i ekonomicznych. Swoistym motorem napędowym zmian i rozwoju staje się postęp technologiczny i intelektualizacja pracy. Na tym tle Autorka sytuuje kwestie europejskiego rynku pracy i możliwości konstruowania przez młodzież własnych planów edukacyjno-zawodowych. Ważny aspekt, jak podaje, stanowi swoboda przepływu pracowników i migracja zarobkowa. Możliwość realizacji swoich planów zawodowych na krajowym i międzynarodowym rynku pracy to określona szansa, ale też i zagrożenie. Stąd potrzeba adekwatnych kwalifikacji, na które oczekują pracodawcy. Jak słusznie zauważa Habilitantka, emigracja zarobkowa w tych warunkach stanowi wyzwanie, przejaw zaradności wśród wielu aktywnych strategii życiowych i możliwości zdobycia kapitału społecznego i kulturowego oraz realizacji własnych aspiracji i dążeń.

Kolejny rozdział poświęcony został szkolnictwu zawodowemu będącemu podstawą przygotowania młodzieży do uczestnictwa w rynku pracy, pomyślnej realizacji jej aspiracji i oczekiwań, a w konsekwencji odnoszenia sukcesów. Autorka z dużym znanstwem omawia kształcenie w Unii Europejskiej, precyzując pojęcia terminologiczne związane z kształceniem zawodowym, wskazuje europejskie priorytety w tym zakresie, przywołując ważne regulacje prawne i charakteryzując przyjęte programy unijne. Na tej kanwie rozpatruje problem kształcenia zawodowego w Polsce, przywołując trafnie wiele oficjalnych danych statystycznych i wyników badań empirycznych. Dokonuje periodyzacji koncepcji kształcenia zawodowego i w sposób pogłębiony charakteryzuje najnowsze regulacje w tym zakresie. Przedstawia także strukturę obecnego systemu edukacji zawodowej w kraju, jego kondycję w świetle obowiązujących standardów. Analizując wyniki badań Habilitantka zajmuje własne stanowisko w tej sprawie. Ważnym dopełnieniem prowadzonych rozważań jest przedstawienie rekomendacji służących doskonaleniu tego systemu. Pragnę podkreślić bogactwo zawartych w tym rozdziale treści i aktualność omawianej problematyki oraz istotne konstatacje dla realizowanego projektu badań.

Rozdział trzeci poświęcony został charakterystyce młodzieży. Problematyka ta jest analizowana w kontekście kreowania jej kariery zawodowej i uczestnictwa w rynku pracy. Znalazły się tu rozważania uwzględniające ważne aspekty rozwojowe młodzieży. Przeprowadzone analizy pozwalają zidentyfikować cechy wyróżniające młode pokolenie w porównaniu do poprzednich pokoleń szczególnie w zakresie galopującego konsumpcjonizmu i dążenia do natychmiastowej przyjemności i sukcesu. Habilitantka analizując literaturę

przedmiotu ukazuje różne wymiary tej kategorii, jaką stanowi młodzież: aspekty fizjologiczne, psychologiczno-pedagogiczne, podatność na wpływy mass mediów, kultury popularnej i grupy rówieśniczej, krytycyzm myślenia, orientację na przyszłość, poszukiwanie i budowanie własnej tożsamości. Ważnym elementem tych rozważań jest periodyzacja rozwoju zawodowego człowieka ujęta w różnej perspektywie teoretycznej i badawczej. Z przedstawionych założeń dr Kozielska wyciąga trafne wnioski dotyczące rozwoju oraz aspiracji i konstruowania planów, podejmowanych decyzji edukacyjno-zawodowych, a także ich uwarunkowań (wewnętrznych i zewnętrznych). Problematykę tę wzbogacają teorie rynku pracy, istotne z punktu widzenia tranzyjnych odniesień do kreowania wizji edukacyjno-zawodowej młodzieży. Przedstawione i scharakteryzowane zostały adekwatnie fazy tego procesu oraz teorie wchodzenia na rynek pracy, a także problem pokoleniowości, ze szczególnym zwróceniem uwagi na pokolenie Z na rynku pracy. Swoistym podsumowaniem tego rozdziału jest analiza sukcesu zawodowego, jego wskaźników i uwarunkowań jako szczególnej kwintesencji realizacji aspiracji i dążeń młodego pokolenia.

Metodologiczne podstawy realizowanego projektu badawczego zostały ujęte w rozdziale czwartym. Po przestudiowaniu części teoretycznej uznaję, iż dały one solidne podstawy do konceptualizacji badań. Habilitantka projektując złożone badania - szerokie zakresowo i wielowątkowe - wykazała się dojrzałością badacza, który potrafi identyfikować problemy i nadawać im praktyczny wymiar badawczy. Przedmiotem eksploracji uczyniła wybory, aspiracje edukacyjno-zawodowe młodzieży, jej poglądy na temat sukcesu zawodowego oraz deskrypcji i ewaluacji doradztwa zawodowego. Na tej podstawie wyróżniła cele, w sposób adekwatny do zakreślonego pola badawczego, które w sposób kompetentny zostały uszczegółowione - podobnie jak problemy badawcze. Szkoda tylko, że nie określiła zarówno ogólnego celu podjętych badań, jak również jednego głównego (zasadniczego) celu eksploracji. Chociaż należy podkreślić, iż jednoznacznie wybrzmiały cele: poznawczy, teoretyczny i praktyczny niniejszych badań. Do celów poznawczych zaliczono:

- dokonanie charakterystyki aspiracji i planów oraz wyborów edukacyjno-zawodowych czynionych przez młodzież;

- poznanie opinii młodzieży na temat kategorii „sukces”, w tym „sukces zawodowy” oraz jego uwarunkowań;

- dokonanie charakterystyki skojarzeń towarzyszących młodzieży na temat ścieżek kształcenia umożliwiających vs uniemożliwiających osiągnięcie sukcesu zawodowego;

- dokonanie charakterystyki przez uczniów procesu doradztwa zawodowego oraz opis pożądanego przez nich jego kształtu.

Z kolei cel teoretyczny wskazywał na potrzebę opracowania założeń teoretycznych dotyczących strategii konstruowania edukacyjno-zawodowej przyszłości przez uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych kształcących się w zawodzie.

Natomiast cel praktyczny dotyczył wykorzystania wyników badań jako rekomendacji dla polityki oświatowej, która wzmacniałaby pozycję szkół kształcących w zawodzie oraz wykorzystanie tychże rekomendacji w doradztwie zawodowym.

Cele te znalazły odzwierciedlenie w postaci następujących pytań badawczych:

1. Jak przedstawia się struktura wyborów edukacyjno-zawodowych, aspiracji w tym obszarze i planów edukacyjno-zawodowych młodzieży-uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych?
2. Jak młodzież postrzega sukces życiowy i zawodowy?
3. Jak w opiniach młodzieży szkół podstawowych i ponadpodstawowych przedstawia się proces szkolnego doradztwa zawodowego?

Ze względu na diagnostyczny charakter realizowanych badań nie stawiano hipotez roboczych. Mimo, poczynionej przeze mnie uwagi dotyczącej braku celu głównego i zasadniczego problemu badawczego, przyjęta i zrealizowana koncepcja badań jest przejrzysta, jednoznacznie bowiem brzmią postawione trzy problemy badawcze, oraz klarownie określone zmienne, które zostały opisane i zobrazowane na rycinie, a także adekwatnie przyjęte wskaźniki i sposób ich pomiaru. Ponadto zastosowano właściwą dla tego typu eksploracji metodę badań – sondaż diagnostyczny realizowany techniką ankietową obejmującą profesjonalnie przygotowane kwestionariusze ankiety dla uczniów szkół podstawowych oraz dla uczniów szkół ponadpodstawowych i kwestionariusz indywidualnego planu działania (IPD) dla uczniów szkół ponadpodstawowych tzw. Zawodowców. Prawidłowo został również wybrany teren badań: Gniezno i powiat gnieźnieński (może trochę zbyt szczegółowo scharakteryzowany). Na podkreślenie zasługuje prawidłowy dobór próby badawczej, która miała charakter celowo-losowy i obejmowała 1099 uczniów szkół podstawowych i 903 uczniów szkół ponadpodstawowych. Badani uczniowie zostali opisani według cech demograficzno-społecznych. Analizą objęto czynniki ważne z punktu widzenia realizowanego projektu badawczego. W badaniach zastosowano odpowiednie elementy statystyki opisowej i korelacyjnej oraz prawidłową ich interpretację.

Analiza i interpretacja zebranego materiału badawczego została przeprowadzona w rozdziale piątym. Rozdział ten jest prawidłowo ustrukturyzowany, wyniki badań zostały zobrazowane w postaci tabel i wykresów oraz odpowiednio opisane. W tekście znajdują się liczne odniesienia do teorii, co podnosi walor naukowy prezentowanych danych. Analizy są pogłębione, wzbogacone często wypowiedziami respondentów, język poprawny, co świadczący o dużej erudycji i kompetencjach badawczych Autorki. Kolejno więc przeanalizowane zostały plany i aspiracje edukacyjno-zawodowe badanej młodzieży, w tym ich zainteresowania oraz strategie konstruowania własnej przyszłości. Przedstawione zostały one zarówno przez tak zwanych marzycieli, jak i realistów. Zaprezentowano także postawy tzw. Zawodowców wobec swojej edukacyjno-zawodowej przyszłości. Znalazły się tu nie tylko kwestie związane z ich wyborem edukacyjnym, ale także tranzycją na rynek pracy i szansami powodzenia w rolach zawodowych. A więc odniesienie sukcesu, jego miara i uwarunkowania podmiotowe i sytuacyjne. Swoistym podsumowaniem są opinie i oczekiwania uczniów szkół podstawowych wobec szkolnego doradztwa zawodowego. Ma to niezwykle ważny walor utylitarny.

Konkluzje z badań znajdują się w podsumowaniu. Znalazły się tu propozycje działań, które sprzyjałyby optymalizacji procesu wyboru ścieżki edukacyjno-zawodowej oraz realizacji zainteresowań i aspiracji uczniów. Natomiast zakończenie zawiera ważne konstatacje i rekomendacje mogące służyć polityce oświatowej oraz umacniania pozycji szkolnictwa zawodowego w strukturze systemu edukacji, a także wypracowywania skutecznych programów szkolnego doradztwa zawodowego.

W mojej ocenie cały rozdział empiryczny, podsumowanie i zakończenie stanowią potwierdzenie dużej dojrzałości naukowej Habilitantki. Ta część pracy wskazuje na Jej rozległą wiedzę teoretyczną oraz wysoką świadomość metodologiczną, którą wykazała się zarówno w konceptualizacji badań, jak i w sposobie pozyskiwania materiału empirycznego, jego analizy i wnioskowania.

3.Ocena pozostałego dorobku naukowego i dydaktycznego

Dorobek naukowy Pani **dr Joanny Kozielskiej** jest imponujący, tak pod względem ilości, jak i zawartości merytorycznej. Obejmuje on dwie monografie: w tym jedną stanowiącą główne osiągnięcie naukowe i drugą pt. „Poakcesyjne migracje zarobkowe. Kontekst teoretyczno-empiryczny. Wsparcie społeczne” (2014). Poznań: Wyd. Naukowe UAM, będącą podstawą uzyskania stopnia doktora. Ponadto współredagowała następujące książki:

- (2018) Kozielska J., Skowrońska-Pućka A. (red.). Społeczne i jednostkowe konteksty pomocy, wsparcia społecznego i poradnictwa. Przyczynki empiryczne- praktyka społeczna, T. 2, Wyd. Naukowe UAM;
- (2016) Piorunek M., Kozielska J., Skowrońska-Pućka A. (red.). W kręgu działań pomocowych i poradniczych. Wyd. Naukowe UAM;
- (2013) Piorunek M., Kozielska J., Skowrońska-Pućka (red.). Dziecko – Młodzież - Rodzina. Szkice z teorii i praktyki pomocy psychopedagogicznej i pracy socjalnej. Wyd. Naukowe UAM.

Habilitantka ma w swoim dorobku naukowych 35 rozdziałów w recenzowanych monografiach, 16 artykułów w czasopismach naukowych, 5 artykułów w e-naukowych oraz sprawozdań z wydarzeń naukowych i popularnonaukowych. Do oceny przedłożyła 33 teksty. Sumaryczny wskaźnik aktywności publikacyjnej po doktoracie wynosi 704 punkty. Na podstawie Google Scholar cytowania wszystkie :82. h-indeks: 5.

Jej badania obejmują trzy ważne dla pedagogiki pracy obszary: 1) międzynarodowe migracje ekonomiczne, 2) niedyrektywne formy poradnictwa. Kazus coachingu; 3) kształcenie zawodowe.

Międzynarodowe migracje ekonomiczne - podejmowane w tym zakresie badania dotyczyły przyczyn migracji, planów edukacyjno-zawodowych, ich funkcjonowania na europejskim rynku pracy, opisu ich doświadczeń oraz ewentualnych powrotów do kraju. Wyniki tych badań stanowiły podstawę opracowania pracy magisterskiej, doktorskiej i m.in. następujących wartościowych poznańskich publikacji: *Polish immigrants in an English educational environment; Adaptational difficulties of Polish economic emigrants in the context of globalisation processes; Transnacyjny wymiar poradnictwa i wsparcia społecznego. Kazus Polaków pracujących w krajach Unii Europejskiej; Zastosowanie hermeneutycznej analizy treści w badaniach nad migracjami. Znaczenie doświadczeń migracyjnych młodych polskich emigrantów zarobkowych; Blogosfera w kontekście pokcesyjnych sieci migracyjnego wsparcia jej młodych użytkowników; Emigracja zarobkowa młodych Polaków jako przejaw zaradności funkcjonowania na transnacyjnym rynku pracy.*

W ramach podejmowania tej problematyki badawczej Habilitantka uczestniczy w Międzynarodowej Sieci UniTwin UNRSCO Life Designing Interventions, działała w wydziałowej grupie badawczej pn. Biograficzny wymiar emigracji. Jakość relacji młodzieży

migracyjnej z ich rodzinami pozostającymi w kraju. Trzeba również nadmienić, że była stypendystką programu dla młodych naukowców – Postdoc UNIKATowy Absolwent POKL.04.01.01-00-019/10-00.

Badania nad migracjami i opracowane teksty z tego zakresu Habilitantka prezentowała z dużym powodzeniem na 7 międzynarodowych i krajowych konferencjach naukowych. Była też dwukrotnie stypendystką grantu – programu Erasmus dla nauczycieli akademickich oraz uczestnikiem międzynarodowego kongresu pn. Teacher Professionality organizowanym przez Uniwersytet Lusovona de Humanidades e Tecnologias.

Ponadto, w tym obszarze, sytuje się promotorstwo pomocnicze w przewodzie doktorskim mgr Anety Baranowskiej nt. *Biograficzny wymiar migracji. Pomoc i wsparcie społeczne imigrantów w Polsce* (promotor prof. dr hab. Magdalena Piorunek) oraz wykonanie recenzji książki Anny Klawnsiuć-Zduńczyk pt. *Powroty. Doświadczenia edukacyjno-zawodowe polskich reemigrantów*.

Niedyrektywne formy poradnictwa. Kazus coachingu – zagadnienia dotyczące tego obszaru badawczego i wyniki badań znalazły odzwierciedlenie w następujących artykułach popularyzujących naukę: (wspólnie z A. Skowrońską –Pućką) *Coaching czym jest a czym nie jest? O możliwościach wykorzystania coachingu jako niedyrektywnej formy wspierania w systemie edukacji oraz Niedyrektywne formy pomocy. Coaching moda czy skuteczna metoda wspierania; Wspieranie coachingu w codzienności szkolnej; Czy coaching w szkole jest możliwy? Coaching jako narzędzie pracy grona pedagogicznego i nauczycieli akademickich-między mogą a profesjonalizmem; Perspektywy i nowe rozwiązania w doradztwie zawodowym w kontekście idei lifelong learningu; Coaching kariery w kontekście lifelong learningu*. Ponadto współredagowała dwie książki dotyczące wsparcia społecznego i poradnictwa.

Należy także podkreślić współorganizowanie, z tego zakresu, kilku konferencji i prezentowanie wyników badań na dwunastu konferencjach krajowych oraz prowadzenie licznych zajęć z coachingu z nauczycielami i studentami w kraju i za granicą. Habilitantka w ramach współpracy z International Coach Federation rozpoczęła w 2015 roku na Wydziale Studiów Edukacyjnych UAM cykliczne przedsięwzięcie popularyzujące coaching i inne metody niedyrektywne poradnictwa pn. The Coaching Week. Była też jednym z realizatorów projektu Akademia Świadomego Rodzica UAmek. (Programy Ramowe UE, Program Operacyjny: Wiedza, Edukacja, Rozwój, Nr projektu: POWR.03.01.00-00-U102/17. Przyczyniła się także do rozwoju oferty dydaktycznej na WSE w postaci dwóch specjalności:

Poradnictwo i pomoc psychopedagogiczna oraz Profilaktyka i interwencja kryzysowa, a także koncepcji studiów podyplomowych: Pomoc psychologiczno-pedagogiczna i coaching w edukacji. Ponadto koordynowała projekt pn. „Kontynuacja kariery – kompleksowy program outplacementu dla pracowników oświaty subregionu pilskiego, zwolnionych lub zagrożonych zwolnieniem z pracy” oraz uczestniczyła wspólnie z prof. dr hab. M. Piorunek w opracowaniu programu studiów podyplomowych na WSE – Pomoc psychologiczno-pedagogiczna i poradnictwo.

Kształcenie zawodowe – Habilitantka pracując poza macierzystą uczelnią w Centrum Kształcenia Praktycznego i Centrum Kształcenia Zawodowego w Gnieźnie opracowała i wdrożyła wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego, bazującego na różnych formach pracy niedyrektywnej. W ośrodkach tych kierowała lub nadal kieruje pięcioma projektami badawczymi finansowanymi ze środków Unii Europejskiej: 1) (2015-2020) Poprawa jakości edukacji zawodowej w powiecie gnieźnieńskim. RPWP.09.03.02-30-0002/16.; 2) (2015-2020) Poprawa warunków i jakości kształcenia zawodowego w Centrum Kształcenia Praktycznego w Gnieźnie. 17/RPWP.09.03.02-IŻ-00-30-003/16; 3) (2016-2021) Szkolnictwo zawodowe w powiecie gnieźnieńskim – ze szkoły na rynek pracy. RPWP.08.03.01-30-0070/16; 4) (2020-2025) Zawodowy sukces – nowa jakość w zawodzie. RPWP.08.03.01-30-0027/18; 5) (2021-2026) Nowoczesne szkolnictwo w powiecie gnieźnieńskim. RPWP.08.03.01-30-0039/21. Habilitantka wszystkie te działania realizuje w ramach Programu Operacyjnego: Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny, dofinansowany z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Należy odnotować, że dr J. Kozielska wykonywała liczne ekspertyzy dla Starostwa Powiatowego w Gnieźnie dotyczące szkolnictwa zawodowego. Zebrany materiał prezentowała na dziewięciu międzynarodowych i krajowych konferencjach naukowych. Opublikowała także szereg tekstów z tego zakresu m.in. *Szkoła branżowa w opalach, rzecz o kondycji szkolnictwa zawodowego w kontekście wyborów edukacyjnych młodzieży; Vocational school is (not) OK? Vocational school in middle school students' opinions vs. educational-vocational choices with regard to the situation on the labour market; Oferta szkolnictwa zawodowego w kontekście wyborów edukacyjno-zawodowych młodzieży; Wybory edukacyjno-zawodowe młodzieży gimnazjalnej w kontekście aktualnych potrzeb rynku; Uczestnicy systemu szkolnictwa branżowego wobec wyzwań współczesnego rynku pracy; Tranzycja ze szkoły uczącej zawodu na rynek pracy w kontekście kompetencji przyszłości i scenariuszy przyszłości rynku pracy.*

Zainteresowania badawcze Habilitantki są wyraźnie ukształtowane i jest Ona bardzo konsekwentna pod tym względem w swojej działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej. Artykuły przedstawione do oceny mają charakter głównie empiryczny, ale znajdują się także teksty o charakterze przeglądowym. Zostały opublikowane w pracach naukowych pod redakcją lub w czasopismach wysoko punktowanych. Język Jej prac jest profesjonalny i przystępny. Oceniam dość wysoko ich wartość poznawczą i użyteczną.

Wnioski

Pani dr **Joanna Kozielska** jest w pełni dojrzałą badaczką, ambitnym i pracowitym naukowcem o wyraźnie ukształtowanych zainteresowaniach badawczych i doskonale opanowanym warsztacie metodologicznym. Przedstawione mi do oceny osiągnięcia naukowe, dydaktyczne i organizacyjne świadczą o dynamicznym rozwoju Jej kompetencji. Potrafi Ona łączyć rozległą wiedzę teoretyczną pedagogiczną z umiejętnościami konceptualizacji badań empirycznych. Jej główne dzieło habilitacyjne wnosi do pedagogiki, a szczególnie jej subdyscypliny pedagogiki pracy znaczący wkład refleksji teoretycznej, jak i oryginalnych wyników analiz empirycznych. Tym samym spełnia wszystkie kryteria do uzyskania samodzielności naukowej i stopnia doktora habilitowanego.

Wyrażam zatem jednoznacznie pozytywną ocenę i stwierdzam, że wysoki poziom osiągnięć naukowych Pani dr Joanny Kozielskiej oraz znaczący wkład w rozwój pedagogiki pracy spełnia ustawowe wymagania określone w obowiązującej ustawie z 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2022 r. poz.574 t. j. ze zm.) do nadania Jej stopnia doktora habilitowanego nauk społecznych w dziedzinie pedagogiki.

